

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 221.

V Ljubljani, v torek 29. septembra 1891.

Letnik XIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom prične se nova naročba na

„SLOVENKA“,

h kateri najljubšeje vabi

upravnništvo.

Naročnina razvidi se na glavi lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določajo naročnine, se ne ozira.

Nepošteno strahovanje.

(Izvirni dopis.)

Volitev na Gorenjskem je že davno končana in pomirili so se že nekaj duhovi. Le Benjamin mej slovenskimi liberalnimi listi ne more preboleti, da je propal njegov ljubljenelec in v poslednji svoji številki naši stranki očita nepošteno strahovanje.

Mi se od gospodov nasprotne stranke ne bomo dali učiti, kaj je poštna agitacija, kaj pa ne. Predobro je znano, kako nesramno so naš nasprotni listi črnilli naše kandidate o svojem času. Je-li mari to bilo pošteno strahovanje? Celó iz cesarskega odlikovanja bi bili radi izvajali, da neki gospod ni sposoben za državnega poslanca. Mari ni bil to tako nesramen napad, da ga kmalu tudi v najbolj zagrizenem židovskem glasilu ne najdemo podobnega. Tedaj ste sami vse sile napeli, da bi pripravili naša kandidata do tega, da bi bila odstopila. Seveda naši naprednjaki mislijo, da so rojeni za gospodstvo in da se jim mora vse pokoriti. Njim je vse dovoljeno, ali gorje pa, če se predrzne kdo drugi imeti svoje mnenje, če za to ni poprej prosil vsemogočnih (?) gospodov radikalnih vodij.

Nekaj je pa pač najmlajši liberalni listič prav pogodil. Bekel je, da gre tukaj za gospodstvaželj-

nost. Prav, res je to, da gre tukaj za gospodstvaželjnost, pa ne pri nas, temveč pri vas. Naša stranka se le upira absolutnemu gospodstvu radikalnih vodij in pristašev njihovih, ker je preverjena, da naš narod od gospodstva teh mož ne more kaj dobrega pričakovati. Posebno zvito pa člankar končava, z besedami namreč: „Daj nam vsak dan kruh.“ S tem hoče dati razumeti, da naša stranka ne skrbi tako dobro za materialni blagor Slovencev, nego pa njih somišljeniki. Mi se pa nadejamo, da se prebivalstvo s tem ne bode dalo slepariti. Konservativna stranka se je vedno ozirala na potrebe kmeta in obrtnika. Povsod se je naš konservativna stranka upirala povečanju mestnih, deželnih in državnih stroškov.

To se pa od slovenske liberalne stranke ne more reči. Navdušuje se za višjo deklško šolo v Ljubljani, dasi se taka potreba prav nič ne čuti. Le nekaterim bogatejšim rodbinam bi radi ustregli, ki pa tako lahko preskrbijo za vzgojo svojih otrok. Manj premožno prebivalstvo pa od te šole ne bo imelo drugega, kakor le večje davka. Take šole drugod, kjer je potrebno, snujejo zasebniki, le pri nas naj bi zanje plačevalo mesto in dežela. Ravno tako je naša stranka za odpravo legalizacije, ki napravlja kmetom le stroške, dočim bi liberalci radi še razširili notarski delokrog. Naša naprednjaška glasila so sicer tedaj nekako zvito opravičevala legalizacijo in nam drugim očitala, da vse stvari ne razumemo, ker nismo dovolj izvedeni v pravnih stvarih. Ali mi se v tej stvari lahko sklicujemo na pravoznansko kapaciteto dvornega svetnika, bivšega člana najvišjega sodišča, Jurija Lienbacherja, ki je gotovo bolj izveden, nego naši napredni juristi. Zatorej pa naj naša napredna stranka le molči o svoji skrbi za ljudstvo in ne črni drugih.

Naravnost smešno je pa, da piše glasilo „Slovenskega društva“, da mi hočemo odriniti od političnega življenja vse posvetnjake. Le povejte, kdaj smo mi pisali ali rovali proti kakemu posvetnjaku, če je bil res konservativen in unet za narod, ne pa v se zaljubljen? Tega pa pač od nobene stranke ne

morete zahtevati, da bi božala svoje nasprotnike. Naša napredna stranka sama nam je že pri prvem zborovanju napovedala boj, oznanujoč, da verske šole treba ni. S tem so naši naprednjaki se izneverili načelom, za katera se je izrekel celó shod slovenskih poslancev v Ljubljani. Našim naprednjakom pa ni ugajalo sporazumljenje, ki se je doseglo na tem shodu, in jeli so delati na svojo roko, razdirati, kar se je dosedaj sezidalo. Dolžnost vseh pravih rodoljubov je pa bila, ustaviti se temu herostratskemu početju, naj to ugaja nekaterim gospodom ali pa ne. Če se pa naši naprednjaki povrnejo pod staro slovensko zastavo in tudi z dejanji pokažejo, da se držé vseh sklepov omenjenega shoda slovenskih poslancev, ne samo onih, kateri jim ugajajo, je sprava mogoča, drugače pa nikdar.

Pogled v Rusijo.

Stanje ruskega kmetijstva ni najboljše. Pomeščiki in kmetje so v denarnih zadregah. Sedanja vlada posebno skrbi za pomeščike, ali kakor se kaže, bode vse njeno prizadevanje zaman. V kratkem dvorjanska banka prodá zopet več sto veleposestev, ker zadolženi veleposestniki ne plačajo niti obrestij. Z osnovo te banke mislili so rešiti veleposestnike, ali sedaj se pa kaže, da so ž njo le pospešili njih propad.

Da je vlada sama stvari dobro preudarila, bila bi že naprej dobro vedela, da zadolženim pomeščikom ne more pomagati. Morala bi preurediti njih pravne lastnosti, narediti iz zapravljenih in lenuhov dobre in pridne gospodarje. Če pa tega ne stori, je vsaka podpora zaman.

Boljši je pa ruski kmet. Njemu bi se pa dalo pomagati, ali ruske vlade so navadno obračale nanj premalo pozornosti. Vlada je sicer osnovala kmetijsko banko, ali ta banka je tako osnovana, da le malo koristi tistim, za katere je namenjena. Posojuje le tistim, ki si hočejo prikupiti kako zemljišče. Pa še v tem slučaju je jako težko dobiti posojilo, treba je mnogo potov in prošenj.

LISTEK.

Blaž Potočnik.

Spomenica

ob petindvajsetletnici čitalnice v Št. Vidu pri Ljubljani.

Sostavil Janko Žirovnik, nadučitelj.

III.

Blaž Potočnik pa je bil tudi jako učen in moder gospod. Umel je sirski, kaldejski in hebrejski, grški in latinski je govoril, italijanski mu je šlo po domače in francoski je rad pel, spremljeval na klavirju. Slovanski jeziki so mu bili prav priljubljeni. Umevno je torej, da je bil tudi navdušen Slovenec. Ker je bil prepričan, da Slovenci radi beró lepe knjige, napisal je več knjig. Že leta 1826 je bila natisnjena prva njegova knjiga „Premišljevanje za čas sv. leta“. L. 1827 je izdal „Molitvene bukvice posebno za mlade ljudi“. Ravno to leto je izdal „Svete pesmi za vse velike praznike in godove med letom“. V „Kranjski Obelici“ je bilo l. 1830 več njegovih pesmij, katerih je najbolj znana in priljubljena „Pridi, Gorenc! — Z mrzle planine“. Leta 1831 je izdal knjižico „Kólera. Potrebno

podučenje za kmeta, kako naj sam sebe in svoje ljudi te strašne bolezni obvaruje“.

Leta 1853 in 1854 je izšla knjiga „Slava Marije Device“, katero je po sv. Alfonza Lig. preložil iz italijanskega.

V „Novicah“ je mnogo njegovih spisov v vezani in nevezani besedi. Posebno znani sta po Slovenskem njegovi pesmi „Zvonikarjeva“ in „Žalostni glas zvonov“.

In kateremu Slovincu ni znana „Pratika“, kateri je Blaž Potočnik leta in leta sostavljal gesla na čelu, zastavice, uganke in vremensko poročilo! „Pratiki“ za l. 1873 je napisal zadnje voščilo, ki še danes velja:

Naj bežijo dolge reve,
Bog razjasni temne dneve!

Mnogo Potočnikovih spisov je tudi v „Slovenskem cerkvenem časopisu“ l. 1848 in v „Zgodnji Danici“. V vseh teh spisih je polno lepih mislij in srčne vere, jezik je za tisti čas kaj prijeten in gladek.

Ko je l. 1848 nagloma bila ukazana slovenščina v srednjih šolah in ni bilo pripravne slovnice, spisal jo je Potočnik. Leta 1847 je izdal „Napeljevanje v računstvo“, l. 1857 „Praktično slovensko-nemško gramatiko“. Leta 1850 je devet mesecev vredoval „Ljubljanski Časnik“, ki mu je prizadeval mnogo

dela in truda. V „Drobtinicah“ l. 1851 je njegova „Bojna pesem avstrijskih vojščakov v Lombardiji“, v „Spomeniku l. 1859 pa mična pesmica Vodniku.

Potočnik je sodeloval tudi pri nemško-slovenskem slovarju, katerega je izdal M. Cigale. Bil je pevec in pesnik. Skladal je pesmi in napeve za cerkev in veselo a pošteno družbo. Mnogim slovenskim pisateljem je presojeval doposlane spise. Spreten je bil v raznih umetnostih; učil je podobarje in kamnoseke šentviške. Samassova livarna zvonov v Ljubljani se je zboljšala po njegovem navodu. Blaž Potočnik je bil mož, čegar delavnost je bila koristna, pravo ogledalo narodnega življenja. Pel je iz srea in za srea.

Naš „gospod oče“ pa je bil tudi zvest avstrijski državljani in poseben prijatelj dobre slovenske šole. O zaželenem prihodü presvetlega cesarja Frančiška Jožefa v Ljubljano je zložil navdušeno pesem v pozdrav dobrotljivemu vladarju. V njegovih rokopisih je še več cesarskih pesem.

O šolah je pisal: Naj se male šole v slovenskih krajih povsod v slovenskem jeziku začno in v višjih šolah bodo učenci po učeni vednosti učiteljev pripravo v izobraževanju napredovali. Tudi kmetu so šole potrebne. Svet vedno napreduje, vedno višje stopa v znanju in dejanju, in kdor se ne bo trudil

Nikamor se pa nema obrniti ruski kmet, če se tako zadržati, recimo, zaradi slabe letine. Nekateri zasebniki sicer posojujejo denar, pa le proti odušnim obrestim. Hranilnice so po nekaterih krajih, ali zahtevajo tudi prevelike obresti.

Vlada je pa sedaj spoznala, da je treba kmetu preskrbeti cenejšega kredita. V finančnem ministerstvu bode to zimo posebna komisija pretresovala, kako bi se malim posestnikom preskrbel cenejši kredit. Pričakujemo, da bode našla primerni pot, da pomaga kmetom, potrebujočim posojila.

Zboljšati bode pa treba sploh kmetijstvo. V Rusiji se ne kmetuje baš umno. V Holandiji pridelajo na hektaru 22 hektolitrov pšenice, v Norvegiji, ki leži daleč na severu, 20, v Rusiji pa le 6. Vidi se, da je treba jako mnogo še storiti. Vlada je jela snovati kmetijske šole in vzorne kmetije, da se ljudje priučijo umnemu kmetijstvu. Prebivalstvo se množi tudi v Rusiji, in prišel bode čas, ko pridelki ne bodo zadoščali za domače potrebe, če se bode po starem kmetovalo. Tudi družbe za povzdigo kmetijstva in sadjarstva se snujejo, ali vendar vse gre prepočasno.

Dosedaj je bila velika ovira razširjenju umnega kmetijstva to, da je bila omika mej ljudstvom premalo razširjena. V mnogih gubernijah zná manj ljudij brati in pisati, nego v evropski Turčiji. V nekaterih zemstvih se za šolstvo ničesar ne stori, v drugih, v katerih pomeščiki godejo na prve gosli, pa le snujejo ženske gimnazije, da pomeščiki na troške dežele preskrbijo učilnice za svoje hčere. Sedaj bode v tem oziru boljše. Cesar ni storilo naučno ministerstvo, preskrbela je sveta sinoda.

Snujejo se šole, ki bodo popolnoma pod nadzorstvom duhovščine. V njih se ne bode učilo Bog vé kaj, ali mušik se bode brati naučil, da bode lahko bral kmetijske knjige in časnike in se tako priučil umnemu kmetijstvu.

Sedanjo rusko vladu ruski zapadnjaki radi imenujejo nazadnjaško. Svoboda zares poslednja leta ni velika v Rusiji, ali za kmetski stan in njegovo izomiko pa baš sedanja vlada več stori, nego so storile prejšnje vlade, ki so hotele biti liberalne. Za srednje in višje šole so sicer skrbeli, ali za ljudske šole pa neso dosti storile.

Najmanj so pa liberalne vlade gledale, da bi materijelno pomagale kmetom. Le židovstvu se je tedaj dobro godilo, ki je po svoji volji odiral nižji ljud. Vidi se torej, da so ruski liberalci ali zapadnjaki, kakor se sami imenujejo, prav podobni liberalcem v drugih deželah. Gmotni blagor nižjega ljudstva jim je deveta briga. Sedanja vlada tudi ni prenegla, kadar gre za kmete, ali vsaj nekaj stori. Vsekako so tudi v Rusiji konservativci boljši, nego liberalci.

Imenik podružnic družbe svetega Cirila in Metoda.*)

I. Kranjsko:

1. **Prva ljubljanska:** 1. Prvomestnik Ivan Gogola, c. kr. notar; 2. zapisnikar dr. Lovro Požar, gimn. profesor

*) Imenik je sestavljen po zadnjih vodstvu došlih poročilih; le denarna svota velja za leto 1890, ker se računi sklepajo koncem leta.

za napredek, ne bo le zaostal, temveč tudi v zgubo in škodo prišel. . . Slovenskemu jeziku ni potreba toliko višjega izobraženja, kakor le večjega razširjanja med izobraženimi Slovenci, kateri naj ljubeznivo in prijateljski ljudstvo izobražujejo, v šoli in v knjigah.

Ko je blagi gospod l. 1872. na večno zatisnil oči, žalovala je za svojim priljubljenim očetom ne le vsa šentvriška župnija, temveč vsa Slovenija. Častitljiv in velikansk je bil njegov spreved, katerega se je udeležila ogromna množica ljudstva, nad 30 duhovnih gospodov; iz Ljubljane so mu prišli skazat zadnjo čast dr. Bleiweis, dr. Costa, dr. Razlag in mnogo druge imenitne gospode. Peveci ljubljanske čitalnice so zapeli nagrobno. Na grobni plošči je napisana spomenica:

• Bil je Cerkev zvest, koristen sin,
Blag prijatelj, skrben duš pastir;
Drag Slovincem bo njegov spomin:
Daj Gospod — o daj mu večni mir!

IV.

Kakor je sploh znano, bil je blagi gosp. Blaž Potočnik jako šaljiv. Znanih je mnogo njegovih zdravih dovtipov, s katerimi je kratkočasil svoje prijatelje. Podajem jih tu le nekaj taci v pošteno zabavo.

3. blagajnik —. Namestniki: 1. Andrej Praprotnik, šolsk. ravnatelj; 2. Evgen Lah, tajnik »Slovenske Matice«; 3. dr. Josip Stare, fin. prokurature pristav. Pokrovitelj 9, ustanovnikov 28, letnikov 38, skupaj 75. Golinarjev 25-80.

2. **Št. Jakobska-trnovska v Ljubljani:** 1. dr. Franc Papež, odvetnik; 2. —; 3. Andrej Kalan, stolni vikar. Namestniki: 1. Andrej Žumer, šolski nadzornik; 2. Karol Lahajner, mag. uradnik; 3. Mavrilij Šarabon, stolni vikar. Pokrovitelj 2, ustanovnikov 12, letnikov 112, podpornikov 54, skupaj 180. Gld. 73-00.

3. **Šenpeterska v Ljubljani:** 1. Martin Malenšek, župnik; 2. J. Mikuš, uradnik; 3. Anton Koblar, kurat. Namestniki: 1. Ignacij Valentinčič, mestni odbornik; 2. Fran Ban, faktor Kat. Tiskarne; 3. Alojzij Poljanec, oskrbnik. Pokrovitelj 2, ustanovnikov 22, letnikov 88, podpornikov 53, skupaj 165. Gld. —.

4. **Ribniška:** 1. —; 2. Andrej Podboj, posestnik; 3. Matija Mrak, kapelan. Namestniki: 1. Fran Višničar, c. kr. okrajni sodnik; 2. Josip Vogljar, župnik, za Sodražico; 3. Ivan Komljanec, gimn. profesor, za Kočevje. Ustanovnikov 17, letnikov 76, podpornikov 23, skupaj 116. Gld. 46-00.

5. **Novomeška:** 1. dr. Josip Marinko, c. kr. gimn. prof.; 2. Otmar Skale, c. kr. okrajni živinozdravnik; 3. Ivan Krajec, lastnik tiskarne. Namestniki: Simeon Sladovič pl. Sladovič, lekarnar; 2. Iv. Škerlj, c. kr. drž. pravd. namestnik; 3. Fran Ferko, trgovec in posestnik. Ustanovnikov 16, letnikov 67, podpornikov 32, skupaj 115. Gld. 74-50.

6. **Kropinska-kamnogoriška-dobravska:** 1. Valentin Aljančič, župnik na Dobravi; 2. Adolf Kapus pl. Pichelsteinski v Kamni Gorici; 3. Marko Kovšca, nadučitelj v Kropi; Namestniki: 1. Ivan Zupan, izdelovatelj orgelj v Kamni Gorici. Ustanovnikov 7, letnikov 33, podpornikov 2, skupaj 42. Gld. 30-55.

7. **Šiška:** 1. Fran Ravnihar, dež. knjigovodja; 2. Anton Knez jun., trgovec; 3. Ivan Suvca, posestnik. Namestniki: 1. Fran Drenik; 2. Fran Bizjan; 3. Fran Adamič. Ustanovnikov 7, letnikov 20, podpornikov 36, skupaj 63. Gld. —.

8. **Turjak:** 1. Jernej Kosec, župnik v Skocijanu; 2. Josip Korošec, učitelj; 3. Ivan Kožar, posestnik. Namestniki: 1. Mih. Lartičar, župnik v Robu. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 6, letnikov 26, podpornikov 18, skupaj 51. Gld. 32-00.

9. **Gorenjska dolina, sedež v Kranjski gori:** 1. Aleksander Hudovernik, c. kr. notar v Kranjski gori; 2. Fr. Verhovšek, kapelan; 3. Josip Bregar, nadučitelj. Ustanovnik 1, letnikov 30, podpornikov 23, skupaj 54. Golinarjev 48-36.

10. **Mokronoska:** 1. Ivan Virant, župnik v Mokronogu; 2. Andrej Grčar, nadučitelj; 3. Fran Penca, veleposestnik. Nam.: 1. —; 2. Iv. Volk, kapelan na Trebelnem; 3. Edvard Bohinc, učitelj. Ustanovnik 4, letnikov 36, skupaj 40. Gld. 81-.

11. **Metliška:** 1. Anton Aleš, dekan v Semiču; 2. Anton Navratil, zasebnik v Metliki; 3. —. Namestniki: 1. Fr. Štajer, notar v Metliki; 2. Fr. Zupan, davčni pristav; 3. Andrej Sešt, nadučitelj. Ustanovnikov 9, letnikov 32, skupaj 41. Gld. 12-50.

12. **Kranj:** 1. Vinko Majdič, veletržec; 2. Janko Vilfan; 3. Janko Globočnik, c. kr. notar. Namestniki: 1. J. Pezdrič; 2. T. Pavšlar; 3. Ciril Pirc. Ustanovnikov 12, letnikov 25, podpornikov 5, skupaj 42. Gld. 11- (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. septembra.

Notranje dežele.

Cesar na Češkem. Liberalni listi so že pred potovanjem cesarjevim na Češko pripovedovali, da bode cesar porabil to priliko, da se na Češkem dožene sprava. Sedaj pa cesarjeve besede proti okrajnim načelnikom tolmačijo kot migljaj, da se napravi notranji mir in naj Čehi popusté vse ugovore proti spravi. Vsak nepristranski človek je pač spoznal, da cesarjeve besede neso veljale le Čehom, temveč tudi Nemcem. Oboji naj prijenjajo, pa se bode naredil narodni mir. Da bi baš dunajske punktacije morale biti podlaga narodnemu miru, tega pač nikdo ne more zahtevati, kajti Čehi, ki so v večini v deželi, se vendar ne morejo brezpogojno pokoriti Nemcem. Spravi more biti podlaga narodna enakopravnost, zagotovljena v ustavi. Ko bodo

Nemci in Čehi to spoznali, bode kmalu konec narodnemu prepiru v kraljevini češki.

Ogerska. Drugo leto bode hud boj pri volitvah na Ogerskem. Kakor se je vodja zmerne opozicije, grof Albert Apponyi, pred svojimi volilci izjavil, bode njegova stranka napela vse sile, da vrže sedanjo vladu. Če bode trebalo, zvezala se bode z merna opozicija s skrajno opozicijo. Grof Apponyi je hudo kritikoval sedanjo ogersko vladu in dokazoval njeno nesposobnost. Mnoge besede grofa Apponyija bile so opravičene, neutemeljena je pa vsekako bila pritožba, da se sedanja ogerska vlada premalo odločno brani pravice Ogerske nasproti Avstriji in premalo stori za madjarsko narodnost. Nobeni ogerski vladar se dosedaj ni moglo očitati, da je nasproti tostranski državni polovici prepopustljiva, nasprotno je resnično. Madjari so si pridobili tak vpliv na skupne državne zadeve, da ni v nobeni primeri s tem, kolikor plačujejo k skupnim državnim troškom. Madjarizacijo pa tudi sedanja vlada dovolj pospešuje.

Vnanje države.

Bolgarija. Ministerski predsednik Stambulov je dobil zapet od bolgarskih emigrantov pismo, v katerem ga pozivljajo, naj kako odstrani kneza, potem sestavi novo ministerstvo iz raznih strank, razpiše volitve za novo veliko sebranje, ki naj bi volilo kneza. V pismu pravijo podpisani Cankov, Grujev, Benderov. Stančev in Rizov, da je to poslednji poziv. Svoje zahteve obširno utemeljujejo. Govoré o naklonjenosti Rusije do Bolgarov in sovražnih namerah Avstrije, o potrebi, da se pomilosté in domov pokličejo emigrantje, o nezavisnosti Bolgarske, balkanski zvezi in več taci stvareh. Stambulov je seveda pismo lepo na stran položil. Pomenljivo je pa, da emigrantje s takimi pismi nadlegujejo Stambulova in da bi Cankov bil celó pripravljen zadovoljiti se s sedanjim ministerskim predsednikom. Pred kratkimi leti so še zahtevali, naj Stambulov odstopi. Menda so se prepričali, da sami nič ne opravijo. Ščasom se bodo sprijaznili s sedanjim knezom, da se jim le dovoli povrnitev v domovino.

Rusija in Nemčija. Skoro vsi nemški listi svari pred novim ruskim posojilom. »Hamburger Nachrichten« pa tudi sedaj zavzemajo drugo stališče, kakor ostali listi. Ali Bismarckovo glasilo le nalašč nasprotuje drugim listom, ali se v njem izraža prepričanje Bismarckovo, da s finančno borbo Rusiji ni lahko priti do živega. Bivši kancelar je jedenkrat poskusil Rusijo narodno-gospodarski uničiti. Naposled se je pa pokazalo, da je škodo od narodno-gospodarske borbe imela jedino le Nemčija. Bodi temu kakorkoli, uspeha novega ruskega posojila ne bodo v Berlinu preprečili. Denar se bode že dobil na Francoskem in na Holandskem, ko bi Nemci tudi nič ne hoteli dati. Rusi gotovo na Nemce takoj sprva niso dosti računali, dobro vedoč, da Nemcem samim denarja ne preostaja.

Rusija. Iztiranje inozemcev se nadaljuje. Iztiravajo se pred vsem Poljaki in židje. Govori se, da ministerstvo pripravlja zakon, da bodo vsakega inozemca poslali v Sibirijo, ki bi se takoj ne odpravil iz Rusije, ko dobi ukaz. Ta vest pač ni prav verojetna. Taka usoda bi tudi mogla zadeti le tiste, ki se zaradi kacega zločina ne marajo vrniti v domovino. Drugi gotovo ne bodo čakali, da bi jih preganjali v Sibirijo.

Volitve na Badenskem. Prvotne volitve na Badenskem se za narodno-liberalno stranko neso posebno ugodno izvršile. V Mannheimu so pri volitvi volilnih množ dobili večino socialni demokratje. V sedmih okrajih zgube narodni liberalci svoje mandate na katoliško stranko, v treh jih pa izpodrinejo naprednjaki. Koliko bode vplival ta izid na

Blaž Potočnik je bil že v ljudski šoli odličnjak. Pri javni skušnji koncem leta ga pokliče gospod dekan, da bi mu izročil darilo, a Blaža — ni. Bil je namreč slabo oblečen in bos. Sramoval se je tedaj pred gospodo in skril pod klop. Součenec ga pa izdá, da je pod klopjo. Ko Blažek to čuje, prileze sramožljivo izpod klopi. A takoj se ohrabri, stopa šegavo ponosno pred prvo klop in sprejme darilo. Vse se je smijalo temu nastopu.

Leta 1821. je bil v 3. letu bogoslovja. Bil je nadarjen pevec ter učil je tudi svoje tovariše. Tega leta je bil shod vladarjev v Ljubljani. Prisoten je bil tudi cesar Francišek I. Mimo bogoslovja gredé slučajno sliši petje gg. boslovcev in se o njem pohvalno izreče. Potočnika je hvala ohrabila in pri skušnji je rekel nekemu slabo pojočemu bogoslovcu, naj tiho poje, da ga presvetli cesar ne bo slišal.

Pri neki novi maši je bil govornik. A na splošno začudenje je oporekal temu, da bi bila to nova maša, rekoč: »Maša je stara, a mašnik je nov.«

V Dravljah je propovedoval. Med drugim je povedal, da je nekoga vprašal: »Kedaj si bil zadnjič pri spovedi?« A ta se mu kratko odreže: »Ko smo šuštarje imeli.«

Nekoč pride v samostan, gre naravnost v kuhinjo ter vpraša kuharja: »Ali bo danes kaj juhe?« Kuhar ga zavrne: »Ali imate žlico?« Potočnik se molče obrne, gre 12 lesenih žlic kupit ter jih prinese osupnenemu kuharju.

Sitnež pride h gosp. kaplanu, češ, da so ga gosp. župnik poslali. A ko je gosp. kapelan vprašal potem gosp. župnika, zakaj je poslal onega človeka k njemu, odgovori mu: »Zato, da sem se ga znebil.«

Po fari je razsajala vročinska bolezen. Potočnik je ljudi zdravil s homopatijo. Nekega dne gre v Ljubljano in sreča med potjo komisijo, ki je ravno njega šla zaslišat, zakaj ljudi zdravi. Na vprašanje, če res zdravi, odgovori: »Do sedaj sem res zdravil, a odslej zdravite pa vi! Kaj menite, ko bi pri nas jelo goreti, da bi mi nič ne gasili, nego čakali vaših brizgalnic?«

Imel je g. Potočnik slabe hleve, a še slabše so bile strehe. Večkrat je dejal v šali, da bi rad videl, ko bi prišel pohleven ogenj, iz katerega bi novi hlevi pogledali. Ker pa pohleven ogenj le ni hotel priti, pokriti je moral iz nova svoje hleve. Potem je pa kočijo prodal in rekel, da je hleve s kočijo pokril.

razmerje v deželni zboru, o tem danes ne govorimo, reči pa moramo, da v Berlinu takega izida volitev na Badenskem ne bodo posebno veselili. Narodni liberalci so ona stranka, katere glavno načelo je okrepitve skupne Nemčije. Vse druge stranke zasledujejo več ali manj partikularistične namene. To, da narodni liberalci na Badenskem izgubljajo tla, je jasen dokaz, da se je prebivalstvo v tej deželi že naveličalo pruskega gospodstva. Ko bi se ponudila priložnost, bi se večina badenskega prebivalstva rada zopet odločila od Nemčije. Poslopje zedinjene Nemčije torej ni posebno trdno.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, dné 27. septembra. Zopet je bil lep „Slov. Naroda“ sobotni podlistek!

S purani in bikom je začel, z mačkami in psi je končal!

In koga je tem živalim primerjal? Zoano.

In potem noče slišati, da bi mu kdo resnico v obraz povedal: „da je umazan“!

Morda bi ga bil moral imenovati olikanega? Ne, povedal sem mu resnico, zato je sedaj tako razjarjen in razburjen, kar se mu po pisavi pozna.

Ubožec se primerja z Andrejem Smoletom, „katerega je Prešerna ovekovečil z znano prekrasno pesmijo“.

No „Slov. Naroda“ sobotnega podlistkarja ne bode pač nobeden ovekovečil s kako pesmijo! On mijavka in tuli iz jeze, da se mu je predrznil „gorenjski gorjačar“, kakor mene imenuje, resnico v obraz povedati!

Ko bi bil imel pri rokah kak bolj umesten primek, kakor „umazan“, poslužil bi se ga bil. Nisem torej tega jaz kriv, da ga zasluži in da je za njega popolnoma umesten.

Izrazi „čepčarija“ in „sleparija“ se rabijo tudi med olikanimi ljudmi, gospod podlistkar! In sicer takrat, kadar hočejo pravilno in nepristransko kritikovati, ker nespametnega govorjenja ali pisanja ne more nobeden imenovati „pametno, modro govorjenje ali pisanje“; ravno tako tistega, s čemer kdo ljudi slepi, ne moremo drugače imenovati kakor „sleparija“.

Seveda, kar vam gospodje ni po volji, tudi ni „vonjav“, pa mi se ne moremo ozirati na vaše sladkosti in na to, kar se vam ugodno zdi.

In še tako najivno vpraša: „Kaj pa je bilo groznega v sobotnem podlistku?“ In sam si odgovarja: „Prav nič!“

Jaz sem rekel in pri tem tudi ostanem, da imate gospodje široko vest. Ali to ni nič? Druge ljudi, ki vam niso nič hudega storili, smešiti pred drugimi? Moža, ki je ravno tako veliko storil v blagor narodu, kakor vi v njegov padec?

Sapienti sat!

Kar pa se tiče besede podlistkarjeve „naj vsak sam sklepa o klerikalni omiki sploh in o klerikalcih posebej“, sem prepričan, da ni treba nobenega vprašati, kateri je bolj omikan, ali človek, ki je pošteno dovršil vse studije in dosegel častni stan, ali pa sprideni dijaki, kateri so sedaj „Slov. Naroda“ glavni pomočniki.

Sicer pa, kje je stvarni odgovor na moje vprašanje, katero sem stavil? Le gole fraze in grde psovke, drugega nič! Mislim, ko je podlistkar „Narodov“ pisal besede: „Poprej je bil neolikan, sedaj se je pa pokmetil, a ni postal navaden kmet, ampak zarobljenec prve vrste, kakeršnih se v vsaki vasi vsaj eden nahaja in za katerim s prstom kažejo“, mislim in se gotovo ne motim, da je takrat gledal v ogledalo in je samega sebe videl in sebe opisal. —er.

Iz Šempasa pri Gorici, 27. sept. Dne 31. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne je treščilo v tukajšnjo župnijsko cerkev sv. Silvestra. Strela je udarila v vrh zvonika, prebila pod križem s kamenitimi ploščami krito streho ter na mnogih krajih vidno opraskala zvonik znotraj in zvenaj, kjer je tudi razbila les pri uri. Od tod je šinila v cerkveno podstrešje, popolnem razčesnila in raznesla 10 metrov dolg in 30 cm. debel prečnik, držeč cerkveno streho, vsled česar se je streha močno nagnila in krog 3 do 4 kvadratmetrov ploščnate opeke zdrobila. Poškodovana je strela tu in tam tudi cerkveno ozidje znotraj in zvenaj ter odbila desko pri stranskih vratih in razčesnila podobo, visečo za velikim oltarjem. Sunec, naravnost v sredo zvonika, je bil tako silen, da je omet odletel na več krajih zidu in je bilo premaknjenih več piščalk v orgljah. Da nista bila zvonik in cerkev tako trdno zidana iz rezanega kamena, sesula bi se bila oba vsled silnega sunca, kar

bi bila grozna nesreča ne le za stolp in cerkev, marveč tudi za precej številno vas, katere hiše se natlačeno vrstijo okrog cerkve, na gričku stoječe.

Sreča, da sta bila zvonik in cerkev zavarovana za izdatno svoto, in sicer pri društvu „Unio catholica“, katero je precej poslalo svojega zastopnika, da je škodo pregledal. Dué 3. septembra pride nadzorovalni svetovalec imenovanega društva, č. gospod M. Kolar, vikar pri ljubljanski stolni cerkvi, sam na lice mesta ter s podpisanimi v polnem soglasju škodo preceni in dné 21. septembra jo je dunajsko osrednje ravnateljstvo tudi popolno po predlogu izplačalo.

Jožef Cernatič, župan. Blaž Madon, župnik.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. septembra.

(Katoliško tiskovno društvo) je nedavno izvršilo prijetno dolžnost, zahvaljujoč se nekaterim č. gg. župnikom kamniškega dekanata za veliki dar, ki so ga poklonili v podporo krščanskega tiska. Danes nam je objaviti nov dokaz velikodušnosti iz istega dekanata. Pri pastoralni konferenciji so namreč č. gg. zborovalci zložili v isti namen 125 gl., za katere jim odbor tu javno izreka najtoplejše zahvalo. Bog povrni!

(Odlikovanje.) Gg. glavni učitelji na tukajšnji c. kr. pripravnici, Vilibald Zupančič, Jakob Predika in Viljem Linhart, so iz devetega povišani v osmi plačilni razred.

(Iz Dekane) poleg Kopra v Istri se nam piše: Letos pričakujemo dobre trgatve. Ker je grozdje ugodno odevelo in nismo imeli toče, dobili bomo dobro kapljo črnega in belega vina, kakor tudi refoška. Trgovci z vinom naj se torej obrnejo do nas, postregli jim bomo radi z dobrim vinom po nizki ceni.

(Odkritje Gajevega spomenika) v Krapini minolo nedeljo je pokazalo vnanjemu svetu, da „još Hrvatska ni propala“ in da še živi in klije v narodu gojena ideja. Slavnosti so se vdeležili zavedni Hrvatje iz mnogih krajev. Iz Zagreba so bili navzoči predsednik jugoslovanske akademije Torbar in člana dr. Rački in Tkalčić, zastopniki mesta Zagreba grof M. Kulmer, dr. Vrbanić in dr. Frank, Iv. Kostrenčić, dr. Lorković, Hotić in Deželić kot zastopniki „Matice Hrvatske“, zastopnika svetojeronimskega društva dr. Suk in Rubetić, dalje vitez Ivan Trnski, Polnegović, Rendić, dr. Mazzura, Kazimir Jelačić, dr. Marjanović, Božidar Kukuljević, Kumičić. Gajeva obitelj itd. Najlepši del vse slavnosti je bil govor vinagorskega župnika Jakovine, poln čiste domovinske ljubezni, ki vse premore, vse združuje in čuti večno resnico. Na spomenik, ki je delo umetnika Rendića, so položili mnogo vencev, došlo je nad stotino brzojavk in pozdravov.

(Novo poslopje filharmoničnega društva) na mestu starega gledališča v Ljubljani je dogotovljeno. Včeraj dopoldne so nekda poskušali, kako bode odmevala v veliki dvorani nemška pesem. Dne 25. oktobra nameravajo „tonhallo“ slovesno odpreti. Bržčas bodo pomagale poveljevat slavnost izposojene tuje pevske in glasbene moči.

(„Slov. Narod“) je včeraj ponatisnil famozni članek slovenskega politikastra iz zadnje „Edinosti“ z naslovom: „Predobro se jim godi“. Menda so vsled suše zevali prazni predeli našega radikalnega kolege. Dober tek!

(„Amerikanskega Slovenca“) drugo številko smo včeraj dobili. Vsebinska je jako raznovrstna.

(Prva šentpeterska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda) ima svoj prvi občni zbor dne 4. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne na šentpeterske mitnici št. 20 pritlično. K obilni udeležbi vabi vse rodoljubne gospe in gospodičine najuljudneje

o d b o r.

(Na Koroškem) se število norih ljudi jako množi. V začetku je bilo v blaznici 110 oseb, zdaj jih je že 270. Prvi vzrok te bolezni je preobilno zganjepitje.

(Narodna čitalnica v Šentvidu) nad Ljubljano praznuje petindvajsetletnico svojega obstoja v nedeljo, dné 4. oktobra t. l. — Dopoldanski vsporéd: 1. ob 9. uri: Sprejem č. gg. gostov pri „Narodni Čitalnici“. 2. Ob polu 10. uri: Slovesna božja služba. 3. Ob 11. uri po sv. maši: Odkritje spominske plošče pokojnemu večletnemu šentvidskemu župniku in ustanovitelju „Narodne Čitalnice“, Blažu Potočniku, na pročelju farne cerkve, po naslednjem redu: a) Pevci pojó Zvonikarjevo

prvo kitico. b) Slavnostni govor, govori čast. gosp. Ivan Babnik, župnik v Toplicah. c) Pevci pojó Zvonikarjevo drugo kitico. 4. Ob 12. uri: Skupni obed pri „Kraljiču“, ki stane za osebo 1 gl. 50 kr. Kdor se hoče skupnega obeda udeležiti, naj se oglasi pri čitalničnem tajniku najkasneje do 9. ure. Med obedom svira vojaška godba. — Popoldanski vsporéd: 1. Po popoldanski božji službi: Koncert vojaške godbe na vrtu pri „Kraljiču“. 2. Med tem se prodajajo listki za šaljivo loterijo na korist čitalnične knjižnice, ki se prične ob 5. uri. 3. Ob polu 7. uri zvečer v „Narodni Čitalnici“ „Beseda“. Vsporéd: a) A. Nedvéd: „Zvezna“, pójé moški zbor. b) Slavnostni govor, govori čitalnični predsednik g. S. Jovan. c) Fr. S. Vilhar: „Mornar“, samospev, pójé gosp. J. Žirovnik. d) * * * „Na planine“, pójé mešani zbor. e) Narodna: „Kje so moje rožice“, pójé mešani četerospev. f) Em. Vašak: „Moj dom“, pójé moški zbor. g) „Oče so rekli, da le!“ Gluma v jednom dejanju, preložil Franjo Končan. Po „Besedi“ je godba na vrtu pri „Kraljiču“ in prosta zabava. Opomnja: Vstopnice k „Besedi“ se bodo prodajale popoldne pri „Kraljiču“ in zvečer od 6. ure naprej pri blagajnici. Veljajo pa: I. sedež 50 kr., II. sedež 40 kr. in III. sedež 30 kr. in proste vstopnice 20 kr.

(Šola in cerkveno petje.) V zadnjem „Miru“ čitamo, da je koroški deželni nadzornik dr. Gobanc pri učiteljski konferenciji v Velikovecu priporočal zbranim učiteljem, naj pridno gojé cerkveno petje v ljudski šoli. Naglašal je, da mora ljudska šola postati temelj pravilnemu in lepemu cerkvenemu petju, in to temveč, ker je šola cerkve hči. Marsikateremu zbranim učiteljev te besede niso bile všeč. Dobro je znano, da je pred leti gospod Podobnik stavil predlog, naj bi šola gojila cerkveno petje, in da so ga tovariši radi tega zasmehovali.

(Isterska posojilnica v Pulju.) Isterski Hrvatje so ustanovili v Pulju posojilnico, katere namen je, rešiti isterskega kmeta iz odušnih rok. Posojilnica daje posojila svojim članom na nizke obresti. Društvu predsednik je dr. M. Laginja.

(Rojansko posojilno in konsumno društvo), vpisana zadruga z omejenim poroštvom, vabi na prvi občni zbor, ki bode v nedeljo dné 4. oktobra 1891 ob 4. uri popoldne v dvorani podružnice svetega Cirila in Metoda v Ljubljani. Vsporéd: 1. Nagovor načelnika; 2. Čitanje pravil; 3. Vpisovanje novih zadružnikov; 4. Sporočilo o dosedanjem društvnem delovanju; 5. Sporočilo o zadružnem sedanjem gmotnem stanju; 6. Posamezni predlogi; 7. Volitev načelnika predstojništvu; 8. Volitev družih članov predstojništva, nadzorništva, razsodišča in njih namestnikov. Odbor najuljudneje vabi svoje sorojake v Rojanu, v mestu in v okolici, da se mnogoštevilno udeležé tega zborovanja ter obilno pristopijo k našemu društvu.

Raznoterosti.

— Roparja v j e l i. Ze štiri leta je italijanska policija iskala roparskega vodjo Batista Pucolija. Ta ropar je posebno po Pijemontu ropal in pobijal. Četudi ima še-le 30 let, vendar je že bil incontumaciam obsojen na 29 let težke ječe in jedenkrat celó na smrt. Na njegovo glavo razpisali so bili 30.000 lir. Nedavno so pa policijsti zvedeli, da misli ta ropar oropati neki hlev v Sindiju. Policijsti so roparje lepo skrivaj počakali. Razbojnik ničesa ne sluteč so zunaj pustili puške in šli po živino v hlev. Policiji je bilo sedaj lahko jih prijeti brez prelivanja krvi.

— Električna razstava v Peterburgu. Delajo se priprave za električno razstavo v Peterburgu, ki se bajé začne že v decembru.

— 23.000 delavcev dela v Kruppovih tovarnah v Essenu. Z družinami štejejo delavci 80.000 glav. To je pač prebivalstva za precejšnje mesto.

— Harrison in njegov tast. Nedavno se je t st predsednika Zjedinjenih držav preselil iz bele hiše. Starec je že dopolnil 92. leto in so torej morali biti kaj resni uzroki, da se je ločil od zeta. Prejšnja časa je bil trgovski pomočnik z letno plačo 1000 dolarjev. Ko mu je pa zet postal predsednik, so ga pa vzeli v belo hišo v Washington. Tukaj so mu pa odkazali najslabšo sobo brez hišne oprave. Večkrat je pa starec moral prenočevati celó po gostilnah, če so pri predsedniku bili kaki gostje in so potrebovali celó sobo njegovo. Zaman se je starec pritoževal proti svoji hčeri. Najhujše so se pa sprli, ko je starec vzel k sebi svojega unuka. Predsednica ni nikakor hotela vsprejeti svojega nečaka. Starec in unuk sta se sedaj preselila v šesto nadstropje na zadnjem dvorišču. Ko je pred nekaterimi dnevi v Washington prišel starčev sin odvetnik in je zvedel, kako njegova sestra grdo dela z očetom, ga je vzel seboj.

— Nesreča. Kakor se iz Mesine poroča, je pri grajenju neke železnice v nekem tunelu zasulo 52 delavcev. Začeli so hitro odkopavati, da bi jih rešili, a bojé se, da so vsi mrtvi.

— Prva portugalska doktorica. Te dni je v Lizboni neka Amalija Kardina dobila doktorstvo zdravilstva. V svoji disertaciji jako temeljito piše o mrzlici. Učenjaki so to disertacijo spoznali za jako učeno delo. Kardina je disertacijo posvetila kraljici. Ko je ta gospica napravila vse izpite in dobila doktorski klobuk, jo je vsprejela kraljica, jako jo pohvalila, da se tako zanima za znanost in izrekla nado, da se bode še več Portugalk ravnalo po njenem vzgledu.

— Stoletnik. Dne 4. t. m. umrl je Söllu na Tirolskem sto let stari Janez Koller. Leta 1812. je bil mlad vojak s Fraucozi na Ruskem.

— Grof Hartenau je že skoro popolnoma ozdravel in bode kmalu prevzel svoje vojaške posle.

— Časnikarice. V Londonu je toliko sodelavcev pri raznih listih, da bodo v kratkem osnovali svoja društva.

— Ženska — inženir. Da kaka ženska napravi doktorski izpit, ni že nič posebnega, ali za tehnične znanosti se pa dosedaj neso Evine hčere zanimale. Pred dobrim mesecem je pa Američanka miss de Barre napravila vse inženerske izpite in dobila diplom.

Telegrami.

Praga, 28. septembra. Cesar je v spremstvu ces. namestnika popoldne obiskal nemško ljudsko šolo. Na županov pozdrav je cesar odgovoril, da ga veseli, da se mladina poučuje v tako zdravih in lepih prostorih. Šolskemu vodji je odgovoril, naj se mladina poučuje v duhu pravosti in domoljubja. Nato je cesar obiskal deželno hipotečno banko. Po slovesni sv. maši v stolnici sv. Vida, katere se je cesar klečé udeležil, ogledal si je državno obrtno šolo, popoldne pa Žižkov, kjer so ga vsprejeli s streljanjem iz topičev; mesto slovesno okrašeno. Vrnil se je skozi Karlin in si ogledal pristaniška dela ob Veltavi. Zvečer ob 6. uri je bil dvorni obed, ob 8. uri je cesar obiskal nemško gledališče, potem pa se peljal po čarobno razsvetljenem mestu.

Praga, 28. septembra. V palači kneza Lobkovic se je cesar jako laskavo izrazil o krasni razstavi, nepopisnem navdušenju ljudstva in o izglednem redu. Ko je danes vladar stopil iz mestne hiše in hotel stopiti v voz, začela je biti stara ura na mestni hiši. Cesar je hotel ogledati premakljive podobe apostolov in stopiti okolu voza na bolj vzvišen prostor; toda ljudstvo je stalo kakor zid in na zahtevo redarjev, naj se umakne, je klicalo: „Mi hočemo videti svojega dobrega cesarja!“ Ko je cesar to slišal, obrnil se je z obrazom proti množici, ki je navdušeno in gromovito klicala „slava“. Cesar je bil vidno vesel tega spoštovanja in večkrat v zahvalo nagnil glavo. Ko je ura odbila, stopil je cesar v voz in se odpeljal med navdušenimi slava-klici.

Praga, 28. septembra. Cesar je kupil 14 razstavljenih podob. Po dvornem obedu je cesar v razgovoru z županom dr. Šolcem omenil demonstrativnih dogodkov, ko so neki tuji gosti obiskali razstavo. Vladar je rekel, da mu je to bilo jako nevšeč, in upa, da se ne bodo ponavljali taki dogodki.

Praga, 29. septembra. Ob 8. uri 40 m. jutraj je cesar obiskal stavbo stolne cerkve, kjer so ga vsprejeli namestnik, kardinal Schönborn s stolnim kapiteljnom, stavbeni odbor in vsi delavci. Ob 10. uri so bile avdijence; vsprejetih je bilo 84 oseb, med njimi dr. Rieger.

Dunaj, 29. septembra. Grof Taaffe bode v kratkem zapustil posteljo. Bulletin se ne bode več izdajal.

Belgrad, 29. septembra. Uradno se poroča, da v merodajnih krogih nič ne vedo o zaroki kralja Aleksandra s črnogorsko princesinjo Heleno.

Praga, 29. septembra. Cesar je včeraj vsprejel soprogo deželnega maršala, soprogi grofa Ernsta Waldsteina in grofa Osvalda Thuna. — Pripeljal se je grof Falkenhayn.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300—195)

Tuji.

27. septembra.

Pri **Maliču**: Preglhof, Gerstner, Dörfel, Graf s soprogo, trgovci; Graf, Baumgartner, Kamauf, potovalci; Grüner s hčerjo; Jand, trgovci z lesom, z Dunaja. — Grando, zasebnica, iz Kranja. — Stopper s soprogo iz Trsta. — Pavich pl. Pfauensthal iz Zadra. — Marko z rodbino iz Zagreba.

Pri **Stonu**: Goli in Turk, trgovci, iz Idrije. — Callman, trgovci; Mandl, potovalec, in Fischer, z Dunaja. — Wasserman, nadzornik; Salem D'Angeri, zasebnik, z rodbino, iz Trsta. — Lončarič iz Seč.

Pri **Južnem kolodvoru**: Gasparič z rodbino iz Velsa. — Raumi, tovarnar, z Dunaja. — Možek, posestnik, iz Grada. — Feranda iz Trbiža.

Pri **avstrijskem caru**: Karol in Marjeta Zavodnik iz Žužemberka.

Pri **bavarskem dvoru**: Rakove, mizar, iz Ljubljane.

Umrli so:

26. septembra. Ivan Jereb, delavčev sin, 3 mesece, Cesta v mestni log, k tar v želodec. — Edvard Arnold, užitinski paznik, 37 let, Hradeckega vas 3, jetika.

27. septembra. Ciril Peksa, čevljarjev sin, 3 leta, Streliške ulice 11, davica.

28. septembra. Julij Gluiek, natakarjev sin, 5 mesecev, Hrenove ulice 16, katar v želodec in črevih.

V bolnišnici:

24. septembra. Marija Jamnik, gostija, 83 let, plućnica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
		zrakomera v min	toplomera po Celziju			
28	opazovanja					
	7. u. zjut.	740.7	9.4	brezv.	del. jasno	0-00
	8. u. pop.	740.7	19.6	sl. svzh.	"	
	9. u. zveč.	742.7	12.0	"	oblačno	
Srednja temperatura 13.7°, za 0.1° pod normalom.						

V službo vsprejem

strojarskega pomočnika

izurjenega v vseh strokah strojarstva pod ugodnimi pogoji. — Dotičniki oglašé naj se pisмено ali osebno pri

Matevžu Završniku, (1284) 2-1
strojarju v Cerknici pri Rakeku, Notranjsko.

Od pluga do krone.

Obširni zgodovinski roman,
zajét iz kranjske povestnice.

(1359) 14

Ravnokar izšla je v slovenskem prevodu knjižica:

Delavsko vprašanje.

Okrožnica

sv. Očeta Leona XIII.

Preložil **Andrej Kalan**,
vrednik „Domoljuba“.

Cena posameznim izvodom 10 kr. Pri večjih naročilih za razdelitev med ljudstvo po dogovoru cenejša.

Dobiva se v

„Katol. Bukvarni“ v Ljubljani.

Trikot-jopice
po gld. 3.— in višje dobé se pri
M. PODKRAJŠEK, (4-2)
Špitalske ulice, Ljubljana.

Kranjske klobase

narejene le iz čisto svežega svinjskega mesa

dobé se vsaki dan

vsako sredo in soboto pa

klobasice za péči (Bratwürstel), jetrne
in krvave klobase,

pečenka v pečici (Jungfernbraten)

vse vedno sveže. (1385) 3-1

Vnanja naročila izvrši točno po poštnem povzetju

Barbara Kopač,

mesarica, sv. Petra nasip št. 47.

Dunajska borza.

Dne 29. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	91 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 90 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 95 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1009 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	281 " — "
London, 10 funtov stl.	117 " 15 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 30 "
Cesarski cekini	5 " 57 "
Nemških mark 100	57 " 55 "

Dne 28. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 70 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 35 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	100 " 30 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2835 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 " 25 "
Papirni rubelj	1 " 24 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR

menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

300.000 goldinarjev se dobi

že 1. oktobra!

Dunajske komunalne promese

à 3 1/2% gld. in 50 kr. kolek. Glavni dobiček 200.000 gl.

Tisine promese

à 2 gld. in 50 kr. kolek. — Glavni dobiček 100.000 gld.

Obe vkupe le 6 goldinarjev.